

"Bu asrın acip bir hassasıdır. Bu asırdaki ehl-i İslâmın fevkalâde safderunluğu ve dehşetli cânileri de âlicenâbâne affetmesi... musibet-i âmmenin devamına ve idamesine, belki teşdidine kader-i İlâhiyeye fetva verirler; biz buna müstehakız derler." İzahı?

Bu zaman Müslümanları, çeşitli sebeplerden dolayı doğru ve yanlış ayıramayacak kadar aldatılmaya müsait ve safderun bir hale gelmişler. Bir insanı yargıırken iyilik ve kötülükleri tartılır, şayet iyi yönü ağırta ona iyi insan denilir, kötü yönü ağırta ona da kötü insan denilir. Günümüzdeki bazı saf Müslümanlar her yönü ile zalim ve cani insanlarda, birkaç iyi yön gördüğü zaman hemen yelkenleri suya indiriyor ve ona taraftar oluyor, bu zalim ve cani adamı iyiler sınıfından sayıp lehinde dua ediyor.

Avam olan bu safdil Müslümanlar, taraftarlık ve duaları ile azınlıkta ve zayıf olan ehli dalalet ve bozguncuları hem kuvvetlendiriyor hem de onların yapmış oldukları hata ve zulümlerin devamına ve şiddetlenmesine sebep oluyorlar. Allah da bu saçma ve yanlış aldanmaya ceza olarak o zulüm ve hataların devamını irade ediyor. Demek dünyadaki zulüm ve yanlışların devamında ve şiddetlenerek artmasında safderun Müslümanların böyle bir katkısı oluyor. Bir zulmü işlemek ile ona taraftar olmak arasında pek bir fark olmadığı için, zulüm işlemediği halde zulme taraftar olanlar taraftarlıkları ile zulmün devamına fetva çıkartmış oluyorlar.

Bu yüzden Müslümanlar uyanık olup, her yönü ile zalim ve sapkın kişilerde güzel birkaç haslet görmek ile ona iyi deyip taraftar olmamak gerekir. Onun hidayeti için dua etmek ile ona manen taraftar olup onun başarısı için dua etmek çok farklı şeylerdir.

Mesela, Firavun'un imana ve hidayete gelmesi için dua edilebilir, ama birkaç iyi özelliğinden dolayı ona başarı için dua edilmez. Toplumun böyle zalimlere başarı için dua etmesine ceza olarak, Allah'ın o zulmün devamına müsaade etmesi **"Biz buna müstehakız, derler."** ibaresini tefsir ediyor.